

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 783/2020 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att höja den nedre gränsen för arvs-skatt till 50 000 euro

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 783/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Pia Kauma /saml m.fl.:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta och med vilken tidtabell för att förnya arvsskatten och höja den nedre gränsen för arvsskatt till 50 000 euro och

med vilken tidtabell ämnar regeringen göra de kostnader som boutredningsmannen/skiftesmannen fakturerar avdragsgilla när arvsskatten fastställs?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Det är skäl att närma sig spørgsmålet om arvsskatteskalans nedre gräns framför allt genom en konsekvensbedömning av det förslag som ingår i det. Naturligtvis finns det ingen självklart rätt nedre gräns för arvsskatteskalen. Det handlar om politiskt övervägande. När den nedre gränsen höjdes från 3 400 euro genom en ändring av lagen om skatt på arv och gåva som trädde i kraft i början av 2008 fann man 20 000 euro vara en lämplig ny nedre gräns. Denna gräns gäller fortfarande.

Effekterna på skatteintäkterna beror väsentligen på hur skatteskalen skulle se ut för arvsandelar som överskrider den nedre gränsen. I dagsläget är skattebeloppet i den första skatteklassen 100 euro vid skalans nedre gräns och 7 procent för den överskridande delen upp till 40 000 euro. Därefter är skatteprocenten 10, 13 och 16 upp till 60 000, 200 000 och 1 000 000 euro. För den del som överstiger 1 000 000 euro är skatteprocenten 19.

Skatten för 50 000 euro är 2 500 euro. Om skatteskalen börjar vid 50 000 euro som det föreslås i spørgsmålet, kan skattens minimibelopp dock inte fastställas till 2 500 euro, eftersom skattekostnaden vid den nedre gränsen om arvsandelen ökar med en euro skulle vara 2 500 euro, vilket inte är godtagbart. Skattebeloppet vid den nedre gränsen ska vara jämförelsevis lågt, vilket leder till att en höjning av den nedre gränsen också skulle minska skattebeloppet för alla arvsandelar som överstiger den.

Om skattebeloppet vid skalans nedre gräns liksom idag är 100 euro och skalans utseende i övrigt skulle motsvara det nuvarande så att den nedre och övre gränsen för varje steg på skaln skulle flyttas 30 000 euro högre på samma sätt som den höjning som föreslås i spørgsmålet och skattesatserna för de olika stegen skulle hållas oförändrade, skulle arvsskattens belopp minska med cirka

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 783/2020 rd

200 miljoner euro. Detta är en statisk bedömning där man inte har kunnat beakta att den föreslagna höjningen av den nedre gränsen skulle erbjuda en betydande extra nytta vid allmän skatteplanering där arvet fördelas mellan flera arvtagare genom arvsavsägelser och testamentsbestämmelser för att utnyttja den skattefria andelen.

I det nuvarande ekonomiska läget inom den offentliga förvaltningen är det inte aktuellt att slopa skatteinkomster av dessa mått. Det finns inte heller några möjligheter att skärpa arvs- och gåvoskatten i regeringens lagstiftningsplan.

Den andra delen av spørgsmålet gäller kostnader som boutredningsmannen och skiftesmannen fakturerar.

Enligt 9 § 2 mom. i lagen om skatt på arv och gåva får från värdet av egendom i dödsbo avdras skäliga kostnader för den avlidnes begravning samt för boets upptecknande och för anskaffande och resande av gravvård samt skulderna, till vilka även räknas från dödsboet utgående skatter och avgifter som hänför sig till arvlåtarens livstid.

Bouppteckningskostnaderna antecknas i bouppteckningsinstrumentet och minskar den egendom som ska delas och därmed även arvsskatten.

Andra kostnader för boutredning än sådana som betraktas som bouppteckningskostnader dras inte av från boets medel. Det kan emellertid vara svårt att dela in kostnaderna i boupptecknings- och boutredningskostnader. Kostnaderna för arvskiftet dras inte heller av från boets medel vid arvsbeskattningen.

Det nämnda 9 § 2 mom. har haft den nuvarande ordalydelsen från början av 1996. Fram till dess kunde även skäliga kostnader för skiftet av dödsboet dras av från dödsboets medel. Enligt motiveringen till lagändringen (RP 68/1995 rd) hade även kostnader för boutredning ansetts vara avdragbara, även om de inte nämndes i lagen, eftersom boutredning är en förutsättning för skifte av boet.

Att kostnader för boutredning och för skifte av boet inte ska vara avdragsgilla motiverades i regeringens proposition främst med att vid arvsbeskattningen har den tidpunkt vid vilken skattskyldigheten inträder bundits vid arvlåtarens eller testamentors dödstillfälle och sålunda är det ett undantag från denna princip att kostnader som uppkommer senare dras av. Det slutliga beloppet för boutredningskostnaderna är i allmänhet inte heller klart när bouppteckningen förrättas, och därför gjordes en reservering för dessa i bouppteckningsinstrumentet. Skifte kan förrättas först efter flera år, rentav årtionden senare. Reserveringen för skiftet kunde dras av om man hade kunnat anteckna den i bouppteckningsinstrumentet. Eftersom det i praktiken ansågs omöjligt att utreda om kostnaderna har realiserats och reserveringen är korrekt, ansågs avdragsmöjligheten inte vara ägnad att främja en rättvis beskattning. Det hade blivit vanligare att dra av reserveringar som gjorts för dessa kostnader och i synnerhet i stora bon kunde de vara betydande.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 783/2020 rd

I motiveringen till spørgsmålet framförs inga grunder för att åter göra kostnader för boutredning och skifte avdragsgilla. Finansministeriet har inte heller på annat sätt fått kännedom om omständigheter som tyder på att motiveringarna till varför de ska slopas som framförts i ovan nämnda regeringsproposition inte längre är aktuella.

Helsingfors 11.11.2020

Finansminister Matti Vanhanen